
TÜRKİYE YANAN KERKÜK ÇARŞISI'NA SAHİP ÇIKIYOR

11.12.2018

Türkmeneli Haber (10 Aralık 2018)

Türkiye'nin Bağdat Büyükelçisi Fatih Yıldız, Irak'ın Kerkük kentinde yanarak kullanılmaz hale gelen tarihi Kayseri Çarşısı'nın Türkiye'nin öncülüğünde restore edilmesinin önemini belirterek, "Bu, sadece Osmanlı'dan kalan mirasa sahip çıkmak değil, çarşının bugününe de sahip çıkmak demektir." dedi.

Büyükelçi Yıldız, Kerkük'te "Kayseri Çarşısı" olarak bilinen Osmanlı mirası kapalı çarşının 26 Kasım'da yandığı haberini alır almaz Kerkük Valisi Rakan Cuburi ve Türkmen yetkililerle temasa geçtiklerini söyledi.

Aynı anda Ankara'yla da temas kurduklarını aktaran Yıldız, "Hasarın büyük olacağı anlaşılmıştı. Konunun Sayın Cumhurbaşkanımıza doğrudan arz edilmesini sağlamak için çalışmalar yürüttük.

Cumhurbaşkanımızın yoğun bir gündemi vardı, ama ona rağmen konu bizzat kendilerine hem Dışişleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu hem de Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) Başkanı Serdar Çam tarafından bizlerden olan beklentilerle birlikte aktarıldı. Cumhurbaşkanımız da bu konuda net talimatları verdi." ifadelerini kullandı.

Kerkük'te Osmanlı'nın yanı sıra Selçuklu mirasının da bulunduğu dikkati çeken Yıldız, "Bu mirası yerinde inceleyip neler yapabileceğimiz çalışması üzerinde duruyorduk. Bu çarşının yanması yüreklere ateş düşürdü aynı zamanda bu eserlerin önemi konusunda da bir farkındalık yarattı. Çarşının önemli yönü, diğer eserlere nazaran halen yaşayan bir eser, insanların orada etkileşime devam ettiği bir yapı ve günlük hayatın önemli bir parçası olması." diye konuştu.

Büyükelçi Yıldız, "Restorasyon çalışmamız sadece kültürel bir yapıyı koruyup kollamak değil aynı zamanda insanların ekmek kapısını tekrar açmaya yönelik bir faaliyettir. Çarşı daha ön plana çıktı ve aciliyeti olan bir durumu var ama diğerleri de önemli. Bir an önce Türkiye olarak diğer kültürel varlıklara da tamamen elden çıkmadan Irak hükümetiyle birlikte eğilmemiz gerekiyor." değerlendirmesi yaptı.

- "Çarşı Kerkük'te ortak yaşamı temsil ediyor"

Olayın planlı bir eylem olup olmadığına ilişkin soruya Yıldız, "Çarşı esnafı ve yerel halkla konuştuğumuzda bu çaptaki bir yangının bir kasıt olmadan çıkmasının güç olduğunu kanaati var hemen herkeste." karşılığını verdi.

Çarşının Kerkük'te farklı kesimlerden insanları bir araya getirdiğine dikkati çeken Yıldız, şöyle devam etti:

"Neticede bu çarşının temsil ettiği şey sadece Osmanlı döneminin eseri olması değil, aynı zamanda Kerkük'te ortak yaşamı temsil ediyor. Türkmen, Kürt, Arap ve Hristiyanların bulunduğu bir çarşı. Eğer böyle bir kasıt (planlı şekilde yakılması) varsa bunun oradaki ortak yaşamı kastettiğini düşünüyoruz. İyi araştırılması lazım. Böyle bir iddiayla ortaya çıktığınızda da o denge ve hassasiyetleri göz önünde bulundurmak lazım."

Yıldız, soruşturmanın layığıyla yürütülmesi ve serinkanlılıkla davranılması gerektiğini belirterek, "Kerkük'te huzur ve uyuma ilk defa saldırılmıyor. Kerkük halkının onların hedeflediği yönde gitmemesi lazım." dedi.

- Tarihi dokuya uygun restorasyon

Çarşıya Türkiye tarafından hızla destek sunmanın önemli bir boyutunun da "Kerkük'teki kardeşliği pekiştirmek" olduğunu vurgulayan Yıldız, "Bu, sadece Osmanlı'dan kalan mirasa sahip çıkmak değil, çarşının bugününe de sahip çıkmak demektir." ifadesini kullandı.

Kerkük Çarşısı'ndaki enkaz çalışmalarının TİKA tarafından başlatıldığını hatırlatan Fatih Yıldız, tarihi ve kültürel dokunun bozulmamasına dikkat edildiğini ve restorasyonunun da buna uygun şekilde yapılması gerektiğini söyledi.

- Kerkük'te vize merkezi ve Başkonsolosluk

Büyükelçi Yıldız, Kerküklülerin Türkiye vizesine daha kolay başvurması için de çalışmalar yaptıklarını anlattı.

Bağdat, Erbil ve Süleymaniye'de vize hizmeti alınan merkezlerin bulunduğunu ve Kerkük'te de bir ofis açmak istediklerini kaydeden Yıldız, bunun için Irak makamlarıyla iş birliği gerektiğini söyledi.

Yıldız, "Kerkük insanı çok mağdur. Kerkük'teki insanların Türkiye vizesine daha kolay başvurması önemli. Bu, sadece Türkmenler için değil, Kürtler, Araplar ve Hristiyanlarla da konuştuğumuzda en öncelikli konulardan biri. Türkiye'ye olan bu teveccüh güzel. Hele önümüzdeki dönemde Kerkük'teki Havalimanı faaliyete geçerse ve insanlar Kerkük'ten Türkiye'ye doğrudan uçarsa bu birbirini tamamlayacak unsurlar olacak. Türkiye'nin Kerkük'teki resmi varlığı da (Başkonsolosluk) kente bir katma değer katacak. Vize merkezi faaliyete geçtikten sonra bu konuyu (Başkonsolosluk) gündemimize alacağız." ifadelerini kullandı.

- "Musul halkı bizi biliyor ve Türkiye orada da bekleniyor"

Fatih Yıldız, Basra'da Türkiye Başkonsolosluğunun yeniden faaliyete geçmesi için devam eden çalışmaların iki ay içinde tamamlanabileceğini söyledi.

Musul'da ise terör örgütü DEAŞ'ın saldırısı sonucu yok olan başkonsolosluk binasının olmamasının dezavantaj olduğunu dile getiren Yıldız, "Musul'u Basra'dan ayrı görmüyoruz. Buralar, Türkiye'nin kuzey ve güney eksenindeki dengesi. Musul halkı bizi biliyor ve Türkiye orada da bekleniyor. Orada da iyi bir ortam var ve insanların bize büyük bir desteği var. İnşallah Musul'da da kısa sürede bunu başaracağız. Musul'daki Başkonsolosluk aynı zamanda Türkiye'nin oranın yeniden imarındaki katkılarını izleyecek birebir bir yer olacak." dedi.

- "Irak ile ikinci sınır kapısı ticareti kolaylaştıracak"

Büyükelçi Yıldız, Türkiye ile Irak arasında açılması gündemde olan Ovaköy sınır kapısıyla ilgili son gelişmeleri de değerlendirdi.

Konuyu yeni Irak kabinesindeki birçok bakanla görüştiklerini aktaran Yıldız, "İkinci sınır kapısı Bağdat ve IKBY arasındaki ilişkilerle de ilintili. Böyle bir dengenin olduğunun farkındayız. Ama biz buna tamamen sağlayacağı katma değer çerçevesinde bakılması ve o dengeden bağımsız ele alınması gerektiğine inanıyoruz. Irak ile ikinci sınır kapısı ticareti kolaylaştıracak ve ticaret yollarını çeşitlendirecek. 13 milyar dolara varan bir ticaret hacminden bahsediyoruz. Böyle bir ticari hacimde alternatifsizlik doğru değildir." yorumunu yaptı.

- "Kerkük'ten Ceyhan'a petrol ihracının yeniden başlaması önemli"

Türkiye'nin Bağdat Büyükelçisi Fatih Yıldız, Kerkük petrolünün yeniden Türkiye üzerinden ihraç edilmesinin de önemli bir gelişme olduğunu dile getirdi.

Kerkük'teki petrol sahalarının ve boru hattının henüz tam kapasiteyle çalışmadığını söyleyen Yıldız, şu ifadeleri kullandı:

"Kerkük petrolü, Türkiye ve Irak açısından önemli bir enerji bağı oluşturuyor. Devreye giren hat IKBY üzerinden geçen hat. Eski hat yeniden imarı bekliyor. Türk şirketleri bu konuda çalışma isteklerini ortaya koydular. Kerkük'teki kuyu ve petrol sahalarının tam kapasite ve verimlilikle çalışması lazım. Bu da Irak hükümetinin üzerinde çalıştığı bir konu. Ne saha tam potansiyel çalışıyor ne de nakleden hat tam potansiyeli taşıyabiliyor. Geçici bir düzenleme diye bakıyoruz buna ama yeniden başlaması önemli ve Bağdat ile IKBY'nin bu konuda anlaşması da önemli. Kerkük ve Irak'ın o petrolü ihraç etmeye ve oradan gelen gelire ihtiyacı var. Baktığımızda çok 'kazan-kazan' bir mesele. Buradaki hükümetin de tam faaliyete geçmesi halinde ilişkilerde eski günlere döneceğimize inanıyorum."

Kerkük'teki kuyulardan çıkarılan ham petrol, 1 yıl aradan sonra geçen ay yeniden boru hattıyla Türkiye'deki Ceyhan Limanı'na ihraç edilmeye başlanmıştı.

<http://www.turkmenelihaber.net/turkmeneli/item/8238-turkiye-yanan-kerkuk-carsisi-na-sahip-cikiyor.html>

Kaynak/Source: